

LUYỆN NÓI : THẢO LUẬN, TRANH LUẬN

I – BÀI TẬP

1. Trong buổi sinh hoạt về chủ đề tình bạn, có ý kiến cho rằng : "Không nên kết bạn với người thua kém mình vì như thế mình sẽ không thể tiến bộ được".

Anh (chị) có đồng ý với ý kiến trên không ? Hãy cùng các bạn thảo luận và đưa ra quan điểm của mình.

2. Hãy thảo luận với các bạn về một số quan điểm sau :

– *Nhất nam viết hữu, thập nữ viết vô* (Một con trai coi là có, mười con gái cũng coi là không).

– *Vắng đàn ông quanh nhà, vắng đàn bà quanh bếp.*

– *Trăng đến rằm trăng tròn.*

– *Yêu cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi.*

3. Có ý kiến cho rằng, đọc sách sẽ dần bị mai một trong thời đại "công nghệ" và "nghe nhìn". Ý kiến anh (chị) như thế nào ?

4. Bài thơ *Đây thôn Vĩ Dạ* của Hàn Mặc Tử được người đọc tiếp nhận rất khác nhau. Có người hiểu bài thơ như là bức tranh thi vị của xứ Huế, có người lại hiểu bài thơ chỉ là sự giải bày mối tình riêng tư của tác giả.

Theo anh (chị) nên hiểu như thế nào về nguồn cảm hứng của bài thơ ? Hãy cùng các bạn thảo luận và bày tỏ ý kiến của mình.

5. Có ý kiến cho rằng, lớp trẻ hiện nay rất khó tiếp nhận các tác phẩm văn học cổ (văn học trung đại) vì họ không sống trong thời đại đó nên không thể đồng cảm được với những tư tưởng, tình cảm của người xưa, hơn nữa, ngôn ngữ và cách diễn đạt của văn học cổ thực sự là một rào cản cho việc tiếp nhận. Anh (chị) suy nghĩ gì về ý kiến trên ?

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Với tình huống này, trước hết anh (chị) cần xác định rõ quan điểm của mình : đồng ý hay không đồng ý với ý kiến trên. Từ đó, anh (chị) sẽ đưa ra những lí lẽ và dẫn chứng để khẳng định lựa chọn của mình. Lưu ý, khi thảo luận có thể sẽ có những quan điểm khác nhau về vấn đề trên, do vậy, để bảo vệ quan điểm của mình, anh (chị) còn cần chuẩn bị những lí lẽ để phản bác những ý kiến ngược lại với mình. Cuộc thảo luận có thể sẽ có sự cọ xát của nhiều ý kiến khác nhau, nhưng điều quan trọng là những lí giải hợp lí, có sức thuyết phục sẽ có tác dụng định hướng và thống nhất cách hiểu về vấn đề trên.

2. Khi thảo luận cần chỉ ra được mức độ đúng sai của mỗi quan điểm để bày tỏ ý kiến của mình cho phù hợp. Ví dụ, với quan điểm *Nhất nam viết hữu, thập nữ viết vô* có thể bày tỏ ý kiến như sau :

– Quan niệm này đã từng tồn tại trong xã hội phong kiến trọng nam khinh nữ, khi mà người phụ nữ luôn luôn bị coi thường, không có một vị trí, một tiếng nói hay một chút quyền trong gia đình và xã hội. Tư tưởng "Một con trai coi là có, mười con gái cũng coi là không" là căn nguyên của sự bất bình đẳng nam nữ trong xã hội cũ.

– Trong xã hội ngày nay, rõ ràng quan điểm này không còn phù hợp khi chúng ta đang phấn đấu cho một cuộc sống bình đẳng, mỗi con người dù nam hay nữ đều có giá trị và đều được tôn trọng. Thực tế đã chứng minh rất nhiều phụ nữ đã có được những chỗ đứng, những thành công trong cuộc sống không kém gì nam giới. Bên cạnh đó, với phẩm chất lo toan và hiếu thảo vốn có, người phụ nữ hoàn toàn có thể gánh vác công việc, trách nhiệm trong gia đình và cộng đồng xã hội.

– Do vậy, sinh con dù trai hay gái cũng đều là hạnh phúc của mỗi gia đình.

3. Anh (chị) có đồng ý rằng, việc đọc sách sẽ dần bị mai một trong thời đại "công nghệ" và "nghe nhìn" hay không ? Nếu không đồng ý, hãy vận dụng các cách lập luận bác bỏ đã học để trình bày lí lẽ của mình, đồng thời lắng nghe những ý kiến khác để có những ý kiến tranh luận cần thiết.

4. Khi tham gia thảo luận, cần dựa vào văn bản thơ để tìm hiểu mạch cảm xúc thơ, cảm nhận về hình tượng bao trùm của bài thơ, từ đó có sự lí giải hợp lí để thấy nguồn cảm hứng chủ đạo của bài thơ là gì. (Bức tranh thi vị về cảnh sắc và con người xứ Huế hay chỉ là những giải bày về mối tình đơn phương vô vọng).

5. Những gì được thể hiện trong các tác phẩm văn học cổ có cần thiết cho chúng ta hôm nay hay không ? Có xa lạ với thời đại của chúng ta không ? Chẳng hạn, với tác phẩm *Văn tế nghĩa sĩ Cần Giuộc* của Nguyễn Đình Chiểu, những lời văn chan chứa nước mắt tiếc thương, nỗi đau của người mẹ mất con, người vợ mất chồng, niềm tự hào về những người con anh hùng đã hi sinh quên mình vì nghĩa lớn có xa lạ với cuộc sống hôm nay hay không ? ; với *Chiếu dời đô* của Lí Công Uẩn, có thể nào không tự hào và xúc động trước cái nhìn về một thế đất rồng phục hổ châu, niềm tin và khát vọng xây dựng một đất nước hùng cường của cha ông ? ; v.v. Điều quan trọng là mỗi người đọc cần có một kĩ năng đọc cần thiết, vượt qua rào cản ngôn ngữ (nếu có) để đến được với những gì cốt lõi trong mỗi tác phẩm. Đó cũng chính là sự thể hiện văn hoá đọc trong cuộc sống hôm nay.